

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Юридичний факультет

Кафедра конституційного та адміністративного права і процесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Котляр Ю.В.

“31” серпня 2023 року

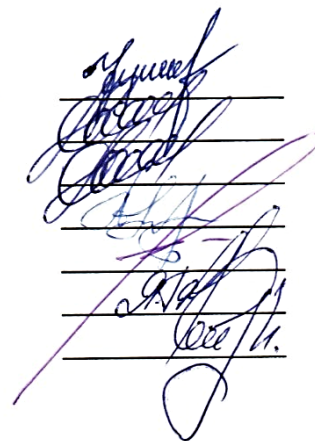
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МОРЕГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ

Спеціальність 081 «Право»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Завідувач кафедри спеціальності
Гарант освітньої програми
Декан юридичного факультету
Т.в.о. директора НН ІПО
Начальник НМВ

Кутельвас Т.Є.
Ткаля О.В.
Ткаля О.В.
Коваль А.А.
Січко Д.С.
Зуб К.М.
Шкірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Правове регулювання морегосподарчого комплексу	
Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081 Право	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Право	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2023-2024	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	9	13,14
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,5 кредити / 135 годин	
Структура курсу: <ul style="list-style-type: none"> • лекції • семінарські заняття • годин самостійної роботи студентів 	Денна форма	Заочна форма
	15	8
	30	8
	90	119
Відсоток аудиторного навантаження	33%	12%
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Контрольна робота (з.ф.н.)	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Важливою передумовою розвитку економіки України є оптимальне використання її потенціалу, що є можливим за умови ефективного державного управління всіма її складовими, у тому числі морегосподарчим комплексом. Багатогранність діяльності підприємств морського транспорту визначається багатопрофільністю робіт, послуг, наявністю значної кількості учасників процесу виробництва, підвищеною інтенсивністю конкуренції на ринках, розмаїтістю функцій тощо. В таких умовах посилюється значення функціонування морегосподарчого комплексу.

Дисципліна, що є нормативна, вивчає сутність та засади правового регулювання морегосподарчим комплексом; засади функціонування морської та берегової складової морегосподарчого комплексу; тенденції розвитку елементів сучасного морегосподарчого комплексу; концептуальні засади державного управління морегосподарчим комплексом України; механізми державної підтримки розвитку складових морегосподарчого комплексу.

Мета навчальної дисципліни – формування компетентностей досліджувати та розв'язувати складні проблеми економічного розвитку та інституційного забезпечення в системі правового забезпечення морегосподарчого комплексу. Мета також полягає у формуванні у студентів системи знань про сучасні тенденції розвитку правового забезпечення море-господарського комплексу, вмінь визначити основні проблеми правозастосовної практики в цій сфері та набуття навичок щодо

пошуку шляхів їх можливого вирішення та удосконалення відповідного законодавства та правозастосовної практики.

Завдання вивчення дисципліни є системою знань, умінь та навичок, зокрема,

- знань національного законодавства та міжнародних угод у сфері функціонування морегосподарчого комплексу, методів правового регулювання морської діяльності з набуттям такого рівня їх сформованості, щоб мати змогу орієнтуватися та застосовувати їх до практичних ситуацій;

- вмінь виявляти у багаточисленних суспільних відносинах такі, що належать до предмета регулювання, визначати суб'єктів, об'єкт та зміст таких правовідносин; аналізувати і синтезувати досягнення науки морського, зокрема портового, права, представлені у іншомовних джерелах; розробляти проекти нормативно-правових актів з питань діяльності портів, обґрунтовувати доцільність їхнього запровадження; здійснювати правову експертизу проектів нормативно-правових актів, управлінських рішень у сфері роботи портів на предмет відповідності законодавству України; виконувати приписи морського, зокрема портового, права та інших галузей матеріального і процесуального права, що є основою діяльності органів публічного управління портами; використовувати в правозастосовній діяльності нормативно-правові акти, що регулюють морські та інші відносини, що виникають з приводу роботи портів та інших об'єктів морегосподарчого комплексу;

- навичок застосування сучасних інформаційних технологій та інформаційних ресурсів з морського, зокрема портового, права для розв'язання практичних задач; роз'яснення матеріально-правових та процесуальних особливостей розгляду судами окремих категорій адміністративних, цивільних та господарських справ, що виникають з портової діяльності; розв'язання практичних задач зі сприяння реалізації та захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Передумови вивчення дисципліни: викладання даної дисципліни базується на знаннях, вміннях та навичках, отриманих в ході вивчення таких дисциплін, як цивільне право, господарське право, міжнародне приватне право, адміністративне право, екологічне та земельне право, морське право тощо. Саме комплексні знання з цих дисциплін стануть у нагоді в ході усвідомлення побудови механізму морегосподарчого комплексу України та основних засад його функціонування.

В результаті вивчення дисципліни магістрант отримує:

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України	2	4	10
2	Тема 2. Правове регулювання діяльності морських портів в Україні	2	4	10
3	Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в морських портах	2	4	15
4	Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану	2	4	15
5	Тема 5. Правове регулювання морегосподарчої діяльності	2	4	15
6	Тема 6. Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України	2	4	10
7	Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України	3	6	15
	Всього за курс:	15	30	90

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України	2	2	15
2	Тема 2. Правове регулювання діяльності морських портів в Україні			20
3	Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в морських портах	2	2	15
4	Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану	2	2	15
5	Тема 5. Правове регулювання морегосподарчої діяльності	2	2	15
6	Тема 6. Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України			20
7	Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України			19
	Всього за курс:	8	8	119

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1 План лекцій

Денна форма

1	<p>Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України.2. Склад (структура) морегосподарчого комплексу України.3. Суб'єкти морегосподарчого комплексу України.4. Морська доктрина України як вектор розвитку морегосподарчого комплексу України.5. Концептуальні засади державної морської політики управління морегосподарчим комплексом України.6. Законодавче регулювання морегосподарчого комплексу України.7. Роль держави у створенні кластерів в морегосподарчому комплексі
2	<p>Тема 2. Правове регулювання діяльності морських портів в Україні.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Морський порт у розумінні Кодексу Торговельного мореплавства України та Закону України «Про морські порти України».2. Порядок відкриття та закриття морських портів в Україні.3. Поняття меж морського порту. Визначення території та акваторії морських портів.4. Правовий статус (форма власності) акваторії морських портів.5. Загальні засади функціонування морських портів.6. Реалізація принципу рівності суб'єктів господарювання в межах морського порту.7. Стратегія розвитку морських портів в Україні: мета та принципи.8. Річкові порти України. Особливості правового регулювання.
3	<p>Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в морських портах.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Основні засади правового регулювання господарських відносин у морських портах.2. Суб'єкти господарських правовідносин у морських портах.3. Господарські операції та матеріальні об'єкти господарських правовідносин у морських портах4. Іноземний досвід правового регулювання господарських відносин у морських портах.5. Земельні відносини у портах.6. Характеристика правового режиму земель морського транспорту.7. Характеристика правового режиму земель промисловості.8. Характеристика правового режиму земель водного фонду.
4	<p>Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Функціонування морського порту в режимі «сухий порт».2. Регуляторна політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану.3. Договірна діяльність морського порту в умовах воєнного стану.4. Особливості доказування факту форс-мажору в умовах воєнного стану.5. Правове регулювання трудових відносин з працівниками в умовах воєнного стану.6. Поняття військово-транспортного обов'язку. Взаємодія з Територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки.7. Особливості здійснення державного нагляду та контролю за господарською діяльністю в морських портах.8. Особливості здійснення обшуків в межах морського порту.
5	<p>Тема 5. Правове регулювання морегосподарчої діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Норми законодавства, що регулюють перевезення вантажів.2. Поняття і види договорів перевезення вантажу.3. Особливості правового регулювання доставки вантажів водним транспортом.4. Коносамент. Чартер.

	<p>5. Фрахтування. Буксирування.</p> <p>6. Порядок оформлення приходу суден у морський порт.</p> <p>7. Порядок взаємодії морського порту з експедиторами вантажу.</p> <p>8. Порядок взаємодії морського порту з морським (судновим агентом).</p> <p>9. Поняття сюрверса та його діяльності в морському порту.</p>
6	<p>Тема 6. Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України.</p> <p>1. Міжнародні та національні правові засади здійснення сервісних адміністративних процедур в портах.</p> <p>2. Митні сервісні процедури в портах України.</p> <p>3. Прикордонні сервісні процедури в портах України.</p> <p>4. Санітарні сервісні процедури в портах України.</p> <p>5. Інші сервісні адміністративні процедури в портах України</p> <p>6. Портові збори і тарифи.</p>
7	<p>Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України.</p> <p>1. Основи державного регулювання діяльності в морському порту</p> <p>2. Функції та повноваження Міністерства інфраструктури України з управління портами.</p> <p>3. Функції та повноваження Департаменту реформування та функціонування морського та річкового транспорту Міністерства інфраструктури України з управління портами.</p>
8	<p>Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України (1 год).</p> <p>1. Адміністрація морських портів України: функції, структура.</p> <p>2. Адміністрування діяльності річкових портів України.</p>

Заочна форма

1	<p>Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України.</p> <p>1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України.</p> <p>2. Склад (структура) морегосподарчого комплексу України.</p> <p>3. Суб'єкти морегосподарчого комплексу України.</p> <p>4. Морська доктрина України як вектор розвитку морегосподарчого комплексу України.</p> <p>5. Концептуальні засади державної морської політики управління морегосподарчим комплексом України.</p> <p>6. Законодавче регулювання морегосподарчого комплексу України.</p> <p>7. Роль держави у створенні кластерів в морегосподарчому комплексі</p>
2	<p>Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в морських портах.</p> <p>1. Основні засади правового регулювання господарських відносин у морських портах.</p> <p>2. Суб'єкти господарських правовідносин у морських портах.</p> <p>3. Господарські операції та матеріальні об'єкти господарських правовідносин у морських портах</p> <p>4. Іноземний досвід правового регулювання господарських відносин у морських портах.</p> <p>5. Земельні відносини у портах.</p> <p>6. Характеристика правового режиму земель морського транспорту.</p> <p>7. Характеристика правового режиму земель промисловості.</p> <p>8. Характеристика правового режиму земель водного фонду.</p>
3	<p>Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану.</p> <p>1. Функціонування морського порту в режимі «сухий порт».</p> <p>2. Регуляторна політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану.</p> <p>3. Договірна діяльність морського порту в умовах воєнного стану.</p> <p>4. Особливості Особливості доказування факту форс-мажору в умовах воєнного стану.</p> <p>5. Правове регулювання трудових відносини з працівниками в умовах воєнного стану.</p>

	<p>6. Поняття військово-транспортного обов'язку. Взаємодія з Територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки.</p> <p>7. Особливості здійснення державного нагляду та контролю за господарською діяльністю в морських портах.</p> <p>8. Особливості здійснення обшуків в межах морського порту.</p>
4	<p>Тема 5. Правове регулювання морегосподарчої діяльності.</p> <p>1. Норми законодавства, що регулюють перевезення вантажів.</p> <p>2. Поняття і види договорів перевезення вантажу.</p> <p>3. Особливості правового регулювання доставки вантажів водним транспортом.</p> <p>4. Коносамент. Чартер.</p> <p>5. Фрахтування. Буксирування.</p> <p>6. Порядок оформлення приходу суден у морський порт.</p> <p>7. Порядок взаємодії морського порту з експедиторами вантажу.</p> <p>8. Порядок взаємодії морського порту з морським (судновим агентом).</p> <p>9. Поняття сюрверса та його діяльності в морському порту.</p>

4.2. План семінарських занять Денна форма

1	<p>Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України.</p> <p>1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України</p> <p>2. Морська доктрина України як вектор розвитку морегосподарчого комплексу України</p> <p>3. Склад (структура) морегосподарчого комплексу України.</p> <p>4. Морегосподарчий кластер: загальна характеристика</p> <p>5. Визначте заходи підвищення конкурентоспроможності морегосподарчого комплексу:</p> <p>6. Визначте напрями реформування діючого законодавства України у сфері морегосподарчого комплексу України.</p>
2	<p>Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України (ч.2).</p> <p>1. Загальна характеристика спеціальних нормативно-правових актів в галузі морегосподарчого комплексу України</p> <p>2. Суб'єкти морегосподарчої діяльності</p> <p>3. Концептуальні засади державного управління морегосподарчим комплексом України</p> <p>4. Роль держави у створенні кластерів в морегосподарчому комплексі</p>
3	<p>Тема 2. Правове регулювання діяльності портів в Україні.</p> <p>1. Морський порт у розумінні Кодексу Торговельного мореплавства України та Закону України «Про морські порти України». Співвідношення питань.</p> <p>2. Порядок відкриття та закриття морських портів в Україні.</p> <p>3. Відкриті морські порти в Україні.</p> <p>4. Поняття меж морського порту. Визначення території та акваторії морських портів.</p> <p>5. Правовий статус (форма власності) акваторії морських портів.</p>
4	<p>Тема 2. Правове регулювання діяльності портів в Україні (ч.2).</p> <p>1. Загальні засади функціонування морських портів.</p> <p>2. Реалізація принципу рівності суб'єктів господарювання в межах морського порту.</p> <p>3. Стратегія розвитку морських портів в Україні: мета та принципи.</p> <p>4. Річкові порти України. Особливості правового регулювання.</p>
	<p>Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в морських портах.</p>

5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні засади правового регулювання господарських відносин у морських портах. 2. Суб'єкти господарських правовідносин у морських портах. 3. Господарські та матеріальні об'єкти господарських правовідносин у морських портах. 4. Господарські операції як об'єкти господарських правовідносин у морських портах. 5. Господарські правовідносини щодо здійснення окремих видів діяльності у морських портах. 6. Іноземний досвід правового регулювання господарських відносин у морських портах.
6	<p>Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в портах (ч.2).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Земельні відносини у портах. 2. Характеристика правового режиму земель морського транспорту. 3. Характеристика правового режиму земель промисловості. 4. Характеристика правового режиму земель водного фонду. 5. Майнові відносини у портах.
7	<p>Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функціонування морського порту в режимі «сухий порт». 2. Регуляторна політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану. 3. Договірна діяльність морського порту в умовах воєнного стану. 4. Особливості доказування факту форс-мажору в умовах воєнного стану.
8	<p>Тема 4. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану (ч.2).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання трудових відносин з працівниками в умовах воєнного стану. 2. Поняття військово-транспортного обов'язку. Взаємодія з Територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки. 3. Особливості здійснення державного нагляду та контролю за господарською діяльністю в морських портах. 4. Особливості здійснення обшуків в межах морського порту.
9	<p>Тема 4. Правове регулювання морегосподарчої діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Норми законодавства, що регулюють перевезення вантажів. 2. Поняття і види договорів перевезення вантажу. 3. Особливості правового регулювання доставки вантажів водним транспортом. 4. Коносамент. Чартер. 5. Фрахтування. Буксирування.
10	<p>Тема 4. Правове регулювання морегосподарчої діяльності (ч.2).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок оформлення приходу суден у морський порт. 2. Порядок взаємодії морського порту з експедиторами вантажу. 3. Порядок взаємодії морського порту з морським (судновим агентом). 4. Поняття сюрвеєра та його діяльності в морському порту.
11	<p>Тема 6. Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні та національні правові засади здійснення сервісних адміністративних процедур в портах. 2. Митні сервісні процедури в портах України. 3. Прикордонні сервісні процедури в портах України. 4. Санітарні сервісні процедури в портах України. 5. Інші сервісні адміністративні процедури в портах України
12	<p>Тема 6. Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України (ч.2).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та цільове призначення портових зборів. 2. Види та порядок справляння портових зборів в морських портах.

	<p>3. Проєкт Методики розрахунку розмірів ставок портових зборів: основні принципи та мета.</p> <p>4. Особливості суб'єктного складу при справлянні портових зборів.</p>
13	<p>Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України</p> <p>1. Основи державного регулювання діяльності в морському порту.</p> <p>2. Співвідношення понять: забезпечення безпеки мореплавства та нагляду (контролю) за безпекою мореплавства.</p> <p>3. Функції та повноваження Міністерства інфраструктури України з управління морськими портами.</p>
14	<p>Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України (ч.2).</p> <p>1. Функції та повноваження Департаменту реформування та функціонування морського та річкового транспорту Міністерства інфраструктури України з управління портами.</p> <p>2. Функції Адміністрації морських портів України.</p> <p>3. Структура Адміністрації морських портів України.</p>
15	<p>Тема 7. Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України (ч.3).</p> <p>1. Обов'язкові постанови по порту.</p> <p>2. Розподіл повноважень Начальника та Капітана Порту. Правове регулювання їх діяльності.</p> <p>3. Адміністрування діяльності річкових портів України.</p>

Заочна форма

1	<p>Тема 1. Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України.</p> <p>1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України</p> <p>2. Морська доктрина України як вектор розвитку морегосподарчого комплексу України</p> <p>3. Склад (структура) морегосподарчого комплексу України.</p> <p>4. Морегосподарчий кластер: загальна характеристика</p> <p>5. Визначте заходи підвищення конкурентоспроможності морегосподарчого комплексу:</p> <p>6. Визначте напрями реформування діючого законодавства України у сфері морегосподарчого комплексу України.</p>
2	<p>Тема 3. Правове регулювання господарської діяльності в портах.</p> <p>1. Основні засади правового регулювання господарських відносин у морських портах.</p> <p>2. Суб'єкти господарських правовідносин у морських портах.</p> <p>3. Господарські та матеріальні об'єкти господарських правовідносин у морських портах.</p> <p>4. Господарські операції як об'єкти господарських правовідносин у морських портах.</p> <p>5. Господарські правовідносини щодо здійснення окремих видів діяльності у морських портах.</p> <p>6. Іноземний досвід правового регулювання господарських відносин у морських портах.</p>
3	<p>Тема 4. Правове регулювання морегосподарчої діяльності.</p> <p>1. Норми законодавства, що регулюють перевезення вантажів.</p> <p>2. Поняття і види договорів перевезення вантажу.</p> <p>3. Особливості правового регулювання доставки вантажів водним транспортом.</p> <p>4. Коносамент. Чартер.</p> <p>5. Фрахтування. Буксирування.</p>
4	<p>Тема 5. Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану.</p> <p>1. Функціонування морського порту в режимі «сухий порт».</p>

2. Регуляторна політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану.3. Договірна діяльність морського порту в умовах воєнного стану.4. Особливості доказування факту форс-мажору в умовах воєнного стану.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Денна форма

Мета самостійної роботи

Поглибити та закріпити систему знань про сучасні тенденції розвитку правового забезпечення правового регулювання морегосподарчого комплексу України, визначити основні проблеми правозастосовної практики в цій сфері, а також шляхи їх подолання.

Самостійна робота передбачає виконання під час самостійної підготовки до занять у вигляді підготовки наукової доповіді з актуальних проблем функціонування та розвитку морегосподарчого комплексу України з подальшим їх захистом.

1. Наукова доповідь з актуальних проблем функціонування та розвитку морегосподарчого комплексу України.

1. До теми: Поняття, структуризація та правові засади функціонування морегосподарчого комплексу України:

1. Співвідношення понять «морегосподарчий комплекс» та «морський комплекс».
2. Сучасні тенденції розвитку морегосподарчого комплексу в Україні та світі.
3. Заходи підвищення конкурентоспроможності морегосподарчого комплексу.
4. Тенденції, проблеми та перспективи розвитку морегосподарчого комплексу України.
5. Основні напрями реформування діючого законодавства України у сфері морегосподарчого комплексу України.
6. Актуальні проблеми підвищення ефективності правового забезпечення діяльності морегосподарчого комплексу України.

2. До теми: Правове регулювання діяльності морських портів в Україні:

1. Діяльність Ліги Націй з розробки та прийняття міжнародних угод у сфері правового режиму портів.
2. Діяльність ООН з розробки та прийняття міжнародних угод у сфері правового режиму портів.
3. Огляд судової практики (міжнародної та національної) у справах, що виникають із приводу роботи портів.

3. До теми: Правове регулювання господарської діяльності в портах:

1. Порядок здійснення господарської діяльності в портах.
2. Нормативно-правові акти, якими врегульовано земельні відносини в портах.
3. Удосконалення правового забезпечення здійснення господарської діяльності в портах.
4. Судова практика, що виникає з приводу господарської діяльності в портах.
5. Проектоване законодавство у сфері господарської діяльності в портах.
6. Стивідорна діяльність як вид господарської діяльності в портах: поняття, визначення, правове забезпечення.

7. Агентування та морське посередництво як вид господарської діяльності в портах: поняття, визначення, правове забезпечення.

4. До теми: Особливості функціонування та здійснення господарської діяльності морських портів в умовах воєнного стану:

1. Особливості діяльності морського порту в умовах воєнного стану.

2. Здійснення державного нагляду та контролю в умовах воєнного стану.

3. Судова практика, що виникає з приводу встановлення факту форс-мажору в довгівних відносинах.

4. Судова практика щодо трудових спорів з працівниками у статусі «призипинення трудових правовідносин».

5. До теми: Правове регулювання транспортної діяльності:

1. Основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність морського транспорту в Україні.

2. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність внутрішнього водного транспорту в Україні.

3. Особливості договору фрахтування (чартеру).

4. Договір буксирування та його види.

5. Особливості укладання і виконання договорів перевезення вантажу водним транспортом.

6. Договір чартеру в системі транспортних договорів.

6. До теми: Правове регулювання сервісної діяльності в морегосподарчому комплексі України:

1. Контрольні процедури у найбільших портах світу (для прикладу оберіть порти США, Європи, Австралії, Південної Америки).

2. Відповідність об'єму контрольних процедур в портах України вимогам міжнародних угод у цій сфері.

3. Порівняльний аналіз контрольних та сервісних процедур щодо суден під іноземним прапором та під українським прапором в портах України. Визначте відмінні та схожі процедури.

4. Концепції встановлення та цільового використання портових зборів в країнах світу. Позитивні та негативні риси кожної, а також можливість впровадження таких концепцій в портах України.

5. Процес впровадження трансшипменту в одному з великих портів світу.

6. Служба регулювання руху суден: поняття, визначення, організаційно-правове забезпечення діяльності.

7. Генеза правового забезпечення буксирування водними шляхами.

8. Генеза правового забезпечення льодового проведення.

9. Генеза правового забезпечення лоцманського проведення. Найдавніші правила для лоцманів.

7. До теми: Регуляторна політика у сфері морегосподарювання України:

1. Організація державного управління та регулювання діяльності річкових портів в іноземних державах.

2. Перспективи розвитку річкових перевезень в Україні.

3. Механізми антикризового управління морегосподарчим комплексом.

4. Правове закріплення стратегії державного регулювання відносин у сфері морегосподарчого комплексу.

5. Законодавче забезпечення державної підтримки розвитку морегосподарчого комплексу.

6. Правові засади стимулювання інвестицій із використанням концесійної форми державно-приватного партнерства у морських портах.

7. Засади формування Міжнародного реєстру суден в Україні.

8. Розвиток логістичної складової морегосподарчого комплексу України.

9. Економіко-правові засоби стимулювання розвитку суднобудування та трансшипменту.

10. Удосконалення взаємодії учасників ринку праці моряків.

Заочна форма

1. Контрольна робота, яка включає теоретичне питання, тестові завдання та практичне завдання.

«0» варіант контрольної роботи

Варіант 0

1. Розв'язати практичне завдання:

Судно під панамським прапором здійснило забруднення морського середовища у акваторії морського порту Южний та на великій швидкості почало відхід з порту. Чи має право Україна та які державні органи розпочати переслідування по гарячих слідах цього судна. Назвіть умови переслідування по нарячих слідах.

2. Визначити правильну відповідь у тестовому завданні:

Порт – це:

а) визначені межами територія та акваторія, обладнані для обслуговування суден і пасажирів, проведення вантажних, транспортних та експедиційних робіт, а також інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності;

б) державне транспортне підприємство, призначене для обслуговування суден, пасажирів і вантажів на відведених порту території та акваторії, а також перевезення вантажів і пасажирів на суднах, що належать порту;

в) підприємства, призначені для обслуговування суден, пасажирів і вантажів на відведених порту території та акваторії, а також перевезення вантажів і пасажирів на суднах, що належать порту (чинним законодавством розподіл портів на великі, середні, малі тощо не передбачений);

г) власна, найбільш повна та вірна відповідь _____

3. Визначити правильну відповідь у тестовому завданні:

Правовий статус портів визначено:

а) міжнародними угодами

б) національним законодавством

в) регіональними угодами

г) прецедентами.

4. Вирішити теоретичне завдання: Генеза правового забезпечення правового режиму суден та їх екіпажів в портах

2. Наукова доповідь.

Теми:

1. Морегосподарчий комплекс як складова економіки України.
2. Засади функціонування морської складової морегосподарчого комплексу.
3. Засади функціонування берегової складової морегосподарчого комплексу.
4. Роль держави у створенні кластерів в морегосподарчому комплексі.
5. Тенденції розвитку державного управління елементами морегосподарчого комплексу України.
6. Концептуальні засади державного управління морегосподарчим комплексом України.
7. Механізми державної підтримки розвитку складових морегосподарчого комплексу.
8. Відповідність об'єму контрольних процедур в портах України вимогам міжнародних угод у цій сфері.
9. Порівняльний аналіз контрольних та сервісних процедур щодо суден під іноземним прапором та під українським прапором в портах України. Визначте відмінні та схожі процедури.
10. Організація державного управління та регулювання діяльності річкових портів в іноземних державах.
11. Перспективи розвитку річкових перевезень в Україні.
12. Механізми антикризового управління морегосподарчим комплексом.
13. Правове закріплення стратегії державного регулювання відносин у сфері морегосподарчого комплексу.
14. Порядок здійснення господарської діяльності в портах.
15. Нормативно-правові акти, якими врегульовано земельні відносини в портах.
16. Удосконалення правового забезпечення здійснення господарської діяльності в портах.
17. Судова практика, що виникає з приводу господарської діяльності в портах.
18. Проектоване законодавство у сфері господарської діяльності в портах.
19. Стивідорна діяльність як вид господарської діяльності в портах: поняття, визначення, правове забезпечення.
20. Порівняльний аналіз контрольних та сервісних процедур щодо суден під іноземним прапором та під українським прапором в портах України. Визначте відмінні та схожі процедури.
21. Концепції встановлення та цільового використання портових зборів в країнах світу. Позитивні та негативні риси кожної, а також можливість впровадження таких концепцій в портах України.
22. Процес впровадження траншипменту в одному з великих портів світу.
23. Правові засади стимулювання інвестицій із використанням концесійної форми державно-приватного партнерства у морських портах.

24. Засади формування Міжнародного реєстру суден в Україні.
25. Розвиток логістичної складової морегосподарчого комплексу України.
26. Економіко-правові засоби стимулювання розвитку суднобудування та траншшипменту.
27. Удосконалення взаємодії учасників ринку праці моряків.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / MozillaFirefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet; Система електронного навчання Moodle 3.9; Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, маркери).

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Критерії оцінювання: аргументована, логічна, повна відповідь; вільне володіння матеріалом всього навчального курсу; вміння встановити зв'язок між теоретичною «базою» та практикою; залучення до відповіді самостійно опрацьованої літератури; вміння аналізувати нормативні документи та користуватися знаннями нормативних актів для рішення конкретних правових норм.

Перелік питань, які виносяться на залік

1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України
2. Морська доктрина України як вектор розвитку морегосподарчого комплексу України
3. Основні напрями діяльності морегосподарчого комплексу
4. Склад (структура) морегосподарчого комплексу України.
5. Законодавча база функціонування морегосподарчого комплексу
6. Загальна характеристика спеціальних нормативно-правових актів в галузі
7. морегосподарчого комплексу України
8. Суб'єкти морегосподарчої діяльності
9. Концептуальні засади державного управління морегосподарчим комплексом України
10. Роль держави у створенні кластерів в морегосподарчому комплексі
11. Порт: визначення поняття, класифікація.
12. Порядок відкриття та закриття портів в Україні.
13. Правовий статус акваторії (вод) портів
14. Річкові порти України: особливості правового статусу.
15. Режим порту: визначення, нормативно-правове забезпечення.
16. Підтримання режиму порту.
17. Двосторонні угоди про торговельне мореплавство як основа режиму в морських портах

18. Двосторонні угоди про судноплавство на внутрішніх водних шляхах. 9. Режим суден та їх екіпажів в портах
19. Юрисдикція держави порту.
20. Юрисдикція держави прапора судна в портах
21. Основи державного регулювання діяльності в морському порту
22. Функції та повноваження Міністерства інфраструктури України з управління портами.
23. Функції та повноваження Департаменту морського та річкового транспорту Міністерства інфраструктури України з управління портами.
24. Адміністрація морських портів України: функції, структура.
25. Адміністрування діяльності річкових портів України.
26. Контрольні адміністративні процедури в портах.
27. Сервісні адміністративні процедури в портах.
28. Поняття трансшипменту.
29. Правове забезпечення здійснення трансшипменту в Україні.
30. Перспективи розвитку трансшипменту в портах України
31. Договір морського буксирування.
32. Портове та міжпортове буксирування.
33. Правове забезпечення лоцманського проведення суден.
34. Льодове проведення суден.
35. Господарська діяльність в портах
36. Земельні відносини у портах.
37. Майнові відносини у портах.
38. Норми законодавства, що регулюють перевезення вантажів.
39. Поняття і види договорів перевезення вантажу.
40. Особливості правового регулювання доставки вантажів водним транспортом.
41. Коносамент. Чартер.
42. Фрахтування. Буксирування.
43. Галузева політика держави в суднобудівній промисловості та правове регулювання в цій
44. сфері
45. Структура суднобудівної промисловості
46. Судноремонт як галузь суднобудівної промисловості: нормативно-правове регулювання
47. Господарсько-правові відносини в сфері суднобудування та судноремонту в Україні
48. Правове регулювання спеціального використання водних ресурсів для промислових потреб
49. Правове регулювання рибальства в Україні
50. Правове регулювання виробництва рибної продукції
51. Міжнародно–правове регулювання рибництва та співвідношення його норм з українським законодавством.
52. Міжнародні та національні правові засади здійснення сервісних адміністративних процедур в портах.

53. Митні сервісні процедури в портах України.
54. Прикордонні сервісні процедури в портах України.
55. Санітарні сервісні процедури в портах України.
56. Інші сервісні адміністративні процедури в портах України
57. Портові збори і тарифи.
58. Основи державного регулювання діяльності в морському порту
59. Функції та повноваження Міністерства інфраструктури України з управління портами.
60. Функції та повноваження Департаменту морського та річкового транспорту Міністерства інфраструктури України з управління портами.
61. Адміністрація морських портів України: функції, структура.
62. Адміністрування діяльності річкових портів України.

«0» варіант залікового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання.

**Кафедра конституційного та адміністративного права і процесу
Дисципліна «Правове регулювання морегосподарчого комплексу»
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність 081 «Право»**

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ №0

1. Поняття морегосподарчого комплексу України та його місце в економіці України (Максимальна кількість балів – 13).
2. Правове забезпечення лоцманського проведення суден (Максимальна кількість балів – 13).
3. Адміністрація морських портів України: функції, структура (Максимальна кількість балів – 14).

старший викладач кафедри конституційного та адміністративного права і процесу

Кутельвас Т. Є.

**Завідувач кафедри конституційного та адміністративного права і процесу
к.ю.н., доцент**

Ткаля О.В.

**6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання
Денна форма**

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (передбачено 10 відповідей)	10 x 5 = 50

2	Тести (передбачено 2)	10
3	Наукова доповідь з подальшим захистом на занятті (передбачено 1)	10
4	Залік	30
	Всього	100

Заочна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (передбачено 3 відповіді)	3 x 5 = 15
2	Тести (передбачено 1)	5
	Наукова доповідь з подальшим захистом на занятті (передбачено 1)	10
3	Контрольна робота	40
4	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання опитування. Максимальна кількість балів за одне семінарське заняття –

5 балів ставиться, коли відповідь студента є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: виявляє повні, глибокі теоретичні знання, всебічно і ґрунтовно аналізує нормативно-правову базу; досконало розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно і критично оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно і повно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію; правильно використовує юридичну термінологію; наводить достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить правильні висновки, добирає переконливі аргументи; чітко, ясно і послідовно відповідає на поставлені питання.

4 балів ставиться, коли відповідь студента переважно є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: володіє теоретичними знаннями вище середнього рівня, але допускає незначні помилки; аналізує нормативно-правову базу; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію (при цьому відповідь може бути не зовсім цілісною і послідовною, містить незначні помилки); у цілому правильно використовує юридичну термінологію; наводить в цілому достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить у цілому правильні висновки, наводить достатні аргументи; досить чітко відповідає на поставлені питання.

3 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є змістовною і правильною, з певною кількістю значних помилок. Зокрема, студент: репродуктивно відтворює значну частину навчального матеріалу; аналізує нормативно-правову базу на середньому рівні, проте допускає правові помилки при її тлумаченні; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; посилається на чинне законодавство; виявляє

здібності до порівняння, узагальнення, систематизації основних теоретичних положень (при цьому відповідь є недостатньо цілісною і послідовною, містить помилки); використовує юридичну термінологію, допускаючи неточності у її формулюванні; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; не досить чітко відповідає на поставлені питання.

2 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є задовільною, зі значною кількістю недоліків. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на базовому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на рівні середніх стандартів аналізує нормативно-правову базу, проте допускає суттєві правові помилки при її трактуванні; слабо розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на посередньому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

1 бал ставиться, коли відповідь студента в цілому відповідає мінімальним критеріям. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на початковому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на елементарному рівні, із суттєвими помилками аналізує нормативно-правову базу, має недостатні уявлення про сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на поверховому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; нездатний навести приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

Критерії оцінювання наукової доповіді: вступ, у якому визначено актуальність запропонованої проблеми; основна частина, в якій стисло розкривається наукова ідея автора, її теоретичне та практичне обґрунтування та авторське бачення проблеми; висновки та рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми; системність і лаконічність викладення матеріалу, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу.

Критерії оцінювання тесту: правильність відповідей.

Критерії оцінювання контрольної роботи:

Теоретичне питання – обґрунтованість, ступінь розкриття сутності питань; уміння працювати з дослідженнями, юридичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; логічна завершеність викладу матеріалу; юридична грамотність, посилання на нормативно-правові акти та наукові статті;

Практичне завдання – встановлення правового змісту наведених в умовах завдання фактичних обставин; формулювання власної правової оцінки у відповідній формі; обґрунтування здійсненої правової оцінки, посилання на нормативно-правові акти; логічність та послідовність вирішення практичного завдання.

7. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Конвенція про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 р. // ОВУ. – 2006. – № 8. – Ст. 492.
2. Про затвердження Морської доктрини України на період до 2035 року // Постанова Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2009 р. № 1307 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1108).
3. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. // ВВРУ. – 1995. – № 47. – Ст. 349
4. Водний кодекс України, 1995 // ВВРУ. – 1995. – № 24. – Ст. 189. 3. Земельний кодекс України, 2001 // ВВРУ. – 2002. – № 3. – Ст. 27.
5. Господарський кодекс України, 2003 // ВВРУ. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
6. Цивільний кодекс України, 2003 // ВВРУ. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
7. Про морські порти: Закон України від 17.05.2012 р. // ВВРУ. – 2013. – № 7. – Ст. 65.
8. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 р. № 548-р // ОВУ. – 2013. – № 61. – Ст. 2194.
9. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991 р. // ВВРУ. – 1992. – № 2. – Ст.
10. Про морські порти України: Закон України від 17.05.2012 р. // ВВРУ. – 2013. – № 7. – Ст. 65.
11. Правила плавання і перебування в територіальному морі, внутрішніх водах, на рейдах та в портах України іноземних військових кораблів, затвержені постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.1996 р. № 529. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
12. Перелік морських портів України, відкритих для заходження іноземних суден, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 466-р // ОВУ. – 2013. – № 50. – Ст. 1803.
13. Типова технологічна схема здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 451 // ОВУ. – 2012. – № 40. – Ст. 1546.
14. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 р. № 548-р // ОВУ. – 2013. – № 61. – Ст. 2194.
15. Про адміністративно-юрисдикційну діяльність органів охорони державного кордону України [Електронний ресурс] // Наказ Голови Державного комітету у справах охорони державного кордону України № 530 від 21 листопада 1999 року / Правова бібліотека «Інфодиск», 2005.

16. Державні санітарні правила для морських суден України, затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 20.12.2000 р. № 57. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0057488-00>
17. Державні санітарні правила для річкових суден України, затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 48. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=261249
18. Порядок виконання митних формальностей на морському та річковому транспорті, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 10.03.2015 р. № 308 // ОВУ. 2015. № 39. Ст. 1175.
19. Положення про державних річкових лоцманів, затверджене наказом Міністерства транспорту України від 14.01.2002 р. № 11 // ОВУ. 2002. № 6. Ст. 253.
20. Положення про морських лоцманів, затверджене наказом Міністерства інфраструктури України від 08.05.2013 р. № 292 // ОВУ. 2013. № 46. Ст. 1639.
21. Перелік районів обов'язкового лоцманського проведення та категорій суден, що звільняються від обов'язкового лоцманського проведення, затверджений наказом Міністерства інфраструктури України від 04.09.2013 р. № 662 // ОВУ. 2013. № 71. Ст. 2622.
22. Правила льодового проведення суден, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 12.03.2011 р. № 14 // ОВУ. 2011. № 27. Ст. 1134.
23. Проект Закону про судноплавство на внутрішніх водних шляхах України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=4319&skl=7
24. Проект Закону про внутрішній водний транспорт. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56230.

Спеціальна література

1. Осипов В.М., Єрмакова О.А. Перспективи створення морегосподарчого кластера в Україні. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_09_3_111_uk.pdf.
2. Трунін К.С. Структурування морегосподарчого комплексу України. *Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування*. 2014. № 1. С. 120–125.
3. Волосяк М.В., Вдовиченко Л.Ю. Морегосподарчий комплекс: проблеми розвитку та регулювання : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 152 с.
4. Котлубай В.О. та ін. Державна підтримка розвитку морегосподарчого комплексу України (організаційні та правові аспекти) : монографія / за ред. О.М. Кібік, О.П. Подцерковного. Херсон : ФОРМ Грін Д.С., 2014. 442 с. 37 Серія: Економіка та підприємництво, 2019 р., № 4 (109)
5. Стовба Т.А. Маркетинг та менеджмент підприємств морегосподарчого комплексу. Херсон : ХДМІ, 2012. 255 с. 8.
6. Озаринська В.В. Пріоритети розвитку морегосподарчого комплексу України в умовах глобалізації : аналітична доповідь. Одеса : Фенікс, 2013. С. 134–136.

7. Ломоносова О.Е., Ломоносов А.В., Надточий І.І. Сутність морегосподарчої діяльності та класифікація її видів. *Економічний простір*. 2015. № 93. С. 117–130.
8. Волосяк М.В., Вдовиченко Л.Ю. Функціональна структура морегосподарчого комплексу України. *Бізнес-Інформ*. 2016. № 2. С. 14–20.
9. Попов В. Правова природа та особливості договору буксирування. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 3. С. 43-46.
10. Пріоритети розвитку морегосподарчого комплексу України в умовах глобалізації: [аналітична доповідь] / А.О. Филипенко, В.В. Баришнікова; за ред. А.О. Филипенка; Регіон. філіал нац. ін.-ту стратегічн. досліджень у м.Одесі. Одеса: Фенікс, 2013. 168 с.
11. Державна підтримка розвитку морегосподарчого комплексу України (організаційні та правові аспекти): монографія. За ред. О.М. Кібік, О.П. Подцерковного. Херсон. 2014. 442 с.
12. Котлубай В.О. Розвиток елементів транспортної системи як запорука підвищення рівня зовнішньоекономічної безпеки країни. *Зб. наук. праць ДУІТ. К.* 2019. Вип. 43 - 44. С. 21 – 31.
13. Котлубай В.О., Коваль В.В., Горбаченко С.А. Стан та особливості удосконалення механізмів регулювання портової галузі України. *Економіка та суспільство*. 2018. №16. С. 144-149. 4. Kibik O., Khaiminova I., Kotlubay V., Redina Y., Belous E. Development potential of Ukrainian maritime enterprises. *International Journal of Engineering & Technology*, (2018). №7 (4.3). P. 461-466.
14. Котлубай В.О. Пріоритетні завдання розвитку морської галузі як елементу експортного потенціалу країни. *Економіка та суспільство*. 2017. №8. С. 160-164. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/8_ukr/27.pdf.
15. Котлубай В.О. Морський флот в системі розвитку експортного потенціалу України. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2016. Вип. 2. С. 114-126.
16. Котлубай В.О. Розвиток експортного та транзитного потенціалу України/ *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2016. № 1. С. 122-128.
17. Котлубай В.О., Коваль В.В. Інституціональні засади стратегічного управління розвитком ринку транспортних послуг в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки: зб. наук. праць Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Миколаїв. 2015. №5. С. 161-164.
18. Кібік О.М., Котлубай В.О., Глушко Г.М. Інструменти стимулювання розвитку підприємств морського транспорту. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва*: зб. наук. праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків. 2015. №3 (2). С. 99-102.
19. Котлубай В.О. Розвиток магістральних напрямків транспортування вантажів як один із шляхів подальшого розвитку морських портів України. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва*: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків. 2015. №2 (9). С. 42-46.

20. Котлубай В.О. Державна підтримка суднобудівної галузі як напрямок розвитку експортного потенціалу країни. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. Вип. 51. С. 104-108.
21. Котлубай О.М. Конкурентоспроможність та сталий розвиток морегосподарчого комплексу України: монографія. Одеса. 2010. 432 с
22. Собкевич О. В., Михайличенко К. М., Шевченко А. В., Русан В. М., Белашов Є. В. Пріоритети державної морської політики у сфері функціонування та розвитку морегосподарчого комплексу України: аналіт. доп. К. 2016. 72 с.
23. Аверочкіна Т.В. Портове право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання), 2017. 144 с.
24. Серафимов В.В, Аверочкіна Т.В. Портове право: навч.-метод. посіб. Вид-во: Фенікс, 2021. 152 с.